

**UNIVERSITÉ
DE GENÈVE**

FACULTÉ DES LETTRES

**EXAMENS D'ADMISSION
2011**

DEUXIÈME EXAMEN ÉCRIT: VERSION DE GREC MODERNE

Faites une **traduction en français** du texte grec ci-joint.

Vous disposez d'un dictionnaire grec/français, fourni par la Faculté.

La Faculté fournit les dictionnaires.

Vous n'êtes pas autorisé(e) à apporter votre dictionnaire personnel à l'examen.

Αιθίοπος Σοφοκρού,
Ένα τρεκούμε, στα χέρια σου,
Νευκωσία, 2007.

Traduire le texte en français
ou résumer à "Χαθάρτε Κι ο Σίσκος"
Κεφάλαιο I (p. 12)

Κλείνεις τα μάτια. Οι βλεφαρίδες τρεμοπαίζουν. Θα 'θελεις να ξεις σ' ένα όνειρο, να ξεφύγεις από το σώμα σου, ν' απαλλαγείς από το βάρος σου. Η ψυχή σου έχει καμπουριώσει, έχει συντριβεί από την άγκυρα που έχει καθρωθεί κι έχει περνώσει μες στο βυθό. Έχει καθλωθεί από χοντρά παλαμάδια και καρδόσχοινα. Πάντα λαχταρούσες μια αντιδοτική δύναμη, ένα έγμα που να κερτάει ισορροπία ανάμεσα σ' επιφάνεια και πυθμένα, την άρα της πλεύσης. Αλλά... Ποτέ δε βγήκες από τούτο το λάδι. Ποτέ δεν άνοιξες πανιά. Σκοπούσες μες στο ναυπηγείο κι έγινες κουράδι που σιγά σιγά βουλιάζει και χάνεται στα θολά νερά. Φύκια και όστρακα κολλάνε πάνω στο δέγμα σου σαν στυγιά γεμάτα πύον. Τα χειμωπάρια βγάδια ακούς το σκαγί σου να τρίξει. Ακούς τον άνεμο να λουσομανάει στο κατάστρωμα, στην πρύμνη, ανάμεσα στις καμίνες. Βουλιάξεις...

Κλείνεις τα μάτια. Θα 'θελεις να 'χεις φτερά. Να χωθείς μέσα στους διάφανους ρόλους του δαιμονίου, να πετάξεις σαν το πουλί μακριά, πάνω από την πόλη, να χωθείς μέσα στην ευθύτητα του ατρέσαντου κόσμου. Πόσες φορές έκλεισες τα μάτια. Πόσες φορές προσπαθήσες να

ονειρευτείς μίαν άλλη ζωή. Πόσες φορές έμμοιαζε το όνειρο τόσο λίγο. Η στιγμή να βήγαινε σ' ένα θαμπό φως που όλο σκουραίνει και χάνεται μες στο σκοτάδι. Κι ύστερα τίποτα. Το κενό. Ούτε χρόνος ούτε χώρος. Σιωπή.

Ανοίγεις τα μάτια. Να 'σαι ξανά σε τούτο το διαμέρισμα. Οι ίδιοι άστροι τοίχοι, τα ίδια κάδρα και οι φωτογραφίες, η μητέρα, ο πατέρας σου, ανθρακιά σ' ένα φτηνό κοστούμι. Ο ξεφτισμένος καναπές και οι πολυθρόνες, το χαλί, η βιβλιοθήκη, το ξύλινο γολόι. Τι-τακ, τα-τακ. Ταμπουρωμένος τόσες μέρες σε τούτο τον ακίνητο κόσμο, μονάχα τα δευτερόλεπτα δηλώνουν την ύπαρξή σου. Κλεισόνερα, μπόχα. Ο κόσμος έξω σε ποιοχώνει στο ερημητήριό σου. Οι πολιορκητικές μηχανές έχουν σπθεί. Οι εχθροί αναμένουν το πρόσταγμα ν' ανέβουν στα τείχη.

Έχεις στοχεύσει εδώ μέσα. Τα μαλάια μακριά, αγχένοστα. Στα μάγουλα οι ριγές πετάγονται σκληρές. Σαν αγγιόχορτα. Ταμπάνε. Τα γούχα τσαλακωμένα, άπλωτα, βροχάνε ιδρώτα. Παντού χασιτιά, κουτιά, λεγόμενα πιάτα, πετοέτες. Το ηλεκτρικό δεν το άναψες από τότε. Το τηλέφωνο δεν ξανακτύπησε. Το θυμάσαι την τελευταία φορά. Πώς χτυπούσε με μανία, δέκα, δεκατέντε φορές. Κι ύστερα ξανά από την αρχή πάλι πάλι μέσα στον ύπνο σου. Δυο κοιβέντες ψηλές. Τίποτα παραπάνω. Τους έφυγε ένα βάρος στην τελευταία λέξη, «Αυτά-μαί...». Κι εσύ δεν είχες πια μάννα. Δεν είχες πια άνθρωπο δικό σου σ' όλο το σύμπαν.

Στο νεκροτομείο την είδες για τελευταία φορά. Το μισό της κεφάλι ήταν παγωμορφωμένο. Στο άλλο της μισό η

σύσταση του πόνου, οι μυς τεντωμένοι, σκληροί. Τι να σκεφτόταν άραγε τη στιγμή που τα γεράνια της μηχανής της άγγαζαν τη σάβκα. Τη στιγμή που κοιμήται από ανθρώπινο κρέας και αίμα πετώνονταν σαν δοκανδία και σκέπαζαν το πύρισμα. Τη φωνάζεσαι να σπίξει το πρόσωπό της στιγμιαία, να σωδιάζεται. Δεν πρόλαβε να δει τον πανικό των συνοδών της στο εγχοστάσιο. Την υστερία τους. Τον τρόφο στα γουρλωμένα τους μάτια. Μεγάλα δευτερόλεπτα αγωνίας. Τίποτε άλλο. Ίσως να 'σουν εσύ η τελευταία της σκέψη. Ίσως να έφυγε με τη δική σου εικόνα στο μυαλό της. Παρηγορέσαι. Η απελτίξεσαι.

Μονάχα ο ιερέας κι εσύ σκεκόσασταν στο νεκροταφείο, καθώς το φέρετρο γλιστρούσε προς τον τάφο, πλάι στο κυταρίοσι. Ψιλόβροχο, ασθενικώς αέθας. Ένα κοράκι έκδοξε πάνω από το κεφάλι σου. Σήκωσες τα μάτια και το κοίταξες. Ίψω σου σταυροί καρφωμένοι σε μνήματα. Φωτογραφίες με νεκρούς που χαιμογελούν. Φορούσες μαύνα γούχα. Τσαλακωμένα. Τα ξετρυπίτσες από το παλιό μπασίλο. Σου 'πεσαν λίγο στενά. Σ' έναν κόσμο στενό, ασφυκτικό. Το λευκό σεντών σκέπαζε το σώμα της. Ταυριάζατε απόλυτα μες στη χρωματισκή σας αντίθεση. Εθίξες ένα μικρό κόκκινο τριαντάφυλλο, λίγο πλεντη σκεπάσει το χώμα. Το 'κοιπες από τη γλάστρα σου. Πρώτη φορά έκδοβες λουλουδά από τη γλάστρα σου. Το 'δες να πέφτει στο σεντώνι. Εκεί που λογικά θα 'ταν το στήθος της. Μάδησε. Δυο πέταλα ξέφυγαν από τη στροφή. Δεν έλασπες πίσω από τα πλαστικά σου γυαλιά. Ήθελες να φανείς δυνατός. Σε ποιον; Στον εαυτό σου. Ο ιερέας σου 'σφιξε το χέφι. Είπε μια ευχή κι ένα κουράγιο. Έφυγε. Ένα μεγάλο σρεφάνι, σταλμένο από το εγχοστά-

σιο, κάλυψε τον τάφο. Το σήκωσες, το 'βίξες στο πλάδι.
«Ως άνθος μαγαλιέται, και ως άνω παρθέχεται και δια-
λίεται πας άνθωπος»¹, αντηχούν ακόμα στ' αφτιά σου
τα λόγια του ιερέα. Απόμενες για λίγο να κοιτάς το σω-
ρό από χώμα. Από κάτω υπήρχε ένα άψυχο σώμα. Άγγι-
σε πια να απουσιάζηται. Σκουλήρια, βακτηρία ξετυλίγο-
νταν μέσα από το χώμα. Οδηούσαν πάνω στη σάργα.
...*ότι γυμνά στέα ο άνθωπος, σκαλήκων βρώμα και
δυσωδία?* Εκεί κάτω δεν ήταν η μητέρα σου. Η μητέρα
σου υπάγχει μες στο μυαλό σου, στη σκείψη σου, στις
αναμνήσεις σου.

Μονόχα σαν έφτασες στο σπίτι, ένωσες την ασου-
σία της. Τότε κατάλαβες πως δεν πρόκειται να την ξανα-
δείς. Κοιτάξες γύρω σου. Πήγες στην κουζίνα, στο δω-
μάτιό της. Κάθισες στο σαλόνι. Στο σκοτάδι. Έκρυψες
το πρόσωπο στις παλάμες. Ένωσες κουρασμένος. Όταν
σήκωσες το κεφάλι, την είδες να 'ρχεται με το δίσκο. Εί-
χε μανία με τα βότανα. Σου 'φερε τσάι γλυκάνισο με με-
λασόχορτο και παξιμάδια. Τ' άκουμπησε στο τραπέζι και
μπαροστά από την τηλεόραση. Άνοιξες το στόμα κάτω να
της πεις. Εξοφανίστηκε. Χάθηκε κι ο δίσκος.

Είμαστε συγκάτοικος με τη σκιά σου. Την πρόσεξες
να πέφτει στο πλάδι, στο πόδι του καναπέ. Να παίρνει το
ασχημάτιστο περιγγραμμά του κομιμού σου. Κάπως ξε-
θωριασμένη, «Εσύ, δε θα μ' εγγαταλείψεις», της λες. Πο-
τέ, απαντά εκείνη. *Θα σε ακολουθήθω παντού, όπου κι αν
πας, ό, τι κι αν κάνεις.* Σε πήρε ο ύπνος. Δε θυμάσαι πό-

1 Νεκρολόγιο ιδιωμένο του Ιωάννη Δαμασκηνού.
2 Από τη Νεκρολόγητη Ακολουθία.

Ένα τσεκούρι στα χέρια σου

στη ώρα κοιμάσαι. Βυθίστηκες στο όνειρό σου. Ήθελές,
λεια, να φύγεις μακριά. Να πας εκεί που δεν πήγε κανείς
άλλος. Βγισκόσουν σε μια βάρκα. Μεσοπέλαγα. Δε φαί-
νόταν στεγιά πουθενά. Ο ουρανός από πάνω σκοτεινίω-
ξε. Η θάλασσα άρχισε να αργιεύει. Χτυπούσες τα κου-
πί. Ευτυχώς με πονοκέφαλο. Ίσως από τα κήματα που
μαστύγωναν τη βάρκα σου. Έξω σηκώθηκε αγέρας. Σφου-
ρίζει ανάμεσα στις γούλιες των παραθύρων. Θέλει να
μπει μέσα. Δεν ανοίγεις. Σέβασται στο δωμάτιό σου.
Ακαταστασία. Κάθε φογά που αγγιζούσες να βάλεις μια
τόξη, δεν τελειωνες ποτέ. Γιατί να ξεναρχίσεις; Στέκεσαι
στο μαγιάδινο περβάζι του παραθύρου σου. Αχτίδες
φωτός, αδύνατες εισβάλλουν απ' έξω, φωτίζουν την τρα-
νταφυλιά στην πηλίγη γλάστρα. Είναι μαγαμένη, θάλει
νερό, δυο τρία μπουμπούκια γέροντων στο πλάδι, αποκα-
μαμένα. Της άχνεις από το ποτήρι που 'χεις αφημένο
στο γραφείο σου. Θυμάσαι; Σου το 'χε φέξει ένα βράδυ
η μητέρα σου. Σε γύτησε αν ήθελες κάτω. Είπες «όχι», μια
γύγισε μ' ένα ποτήρι νερό. Μπορεί να χρειάζόταν μες
στη νύχτα. Είμεινε εκεί. Να που χρειάστηκε. Η τριαντα-
φυλιά το πίνει αχόρταγα. Εεδίηψά. Τα κόκκινα μπου-
μπούκια ξαναζωντανεύουν. Σηκώνονται σιγά σιγά, ορ-
θώνονται σαν να 'χουν στόση.

Χαϊδεύεις τα φύλλα, τα μπουμπούκια που θ' ανοί-
ξουν ίσως κι απόψε σε κόκκινα τριαντάφυλλα. Το δά-
χτυλό σου κάτω σκοντάφτει. Ένα αγκάθι χώνεται μέσα
στη σάργα σου. Αίμα αρχίζει να ρέει σε μικρές σταγόνες.
Νιώθεις τη φάβα σου ν' αδειάζει, να στερεθεί, να μαγα-
γιάζει σαν ένα σκουλήρι που ξεγαίνεται κάτω από τον